

АБЕТКА
ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ:
ЗУПИНКА КАПІЛЯРНОЇ,
ВЕНОЗНОЇ ТА
АРТЕРІАЛЬНОЇ КРОВОТЕЧ

Будь – яка кровотеча є небезпечною для людини: зменшення кількості крові, що циркулює, зумовлює погіршення діяльності серця і недостатнє постачання кисню до життєво важливих органів (мозок, печінка, нирки, легені).

Залежно від того, яка судина кровоточить, розрізняють капілярну, венозну та артеріальну кровотечі.

При зовнішній капілярній кровотечі кров виділяється рівномірно зі всієї рани.

При венозній кровотечі – витікає рівномірним струменем, має темно – вишневе забарвлення (якщо пошкоджено крупну вену, струмінь крові може пульсувати у ритмі дихання).

При артеріальній кровотечі кров має яскраво – червоний колір, б'є сильним уривистим струменем (фонтаном), викиди крові відповідають ритму серцевих скорочень.

ЗУПИНКА КАПІЛЯРНОЇ ТА ВЕНОЗНОЇ КРОВОТЕЧІ

Насамперед необхідно подбати про запобігання зараженню хворобами, які передаються через кров, та вдягнути одноразові гумові рукавички. Щоб встановити джерело кровотечі, слід оголити рану потерпілого, знявши чи розірвавши одяг.

На поверхню рани накласти стерильну пов'язку або чисту тканину (носовичок, рушник тощо) і притиснути пальцями чи долонею. Натискати слід рівномірно, тоді кровотеча зупиниться впродовж 10 хвилин. Якщо цього не сталося, можливо, ви натискаєте недостатньо сильно, чи не в тому місці. Спробуйте натискати сильніше, охоплюючи більшу поверхню рани.

Не бажано тиснути на рану, якщо у ній є фрагменти кісток, сторонні предмети тощо. У такому разі для зупинки

кровотечі слід використовувати кільцеву подушечку. Зробити таку подушечку можна з вузького бинта, шматка тканини тощо. Насамперед слід зробити петлю, обмотавши тканину декілька разів навколо пальців. Потім вільний кінець тканини обмотати навколо петлі, поки не утвориться кільце.

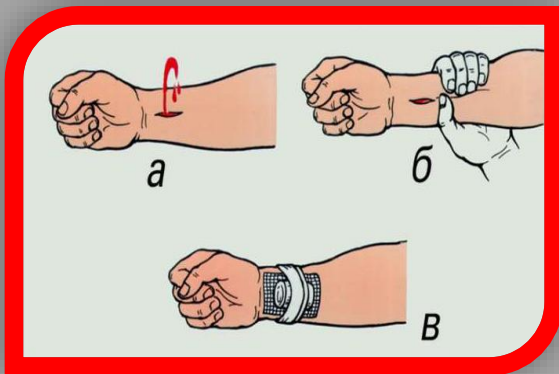
При кровотечі через поранення руки чи ноги слід підняти пошкоджену кінцівку, щоб зменшити прилив крові. Утримуючи підняте положення кінцівки, слід продовжувати натискати на рану.

Після зупинки кровотечі накласти на рану щільну пов'язку та перебинтувати вище і нижче місця поранення. Не варто перебинтовувати занадто міцно, щоб не порушити кровообіг.

Перевірити кровообіг можна за допомогою тесту наповнення капілярів. У нормальному стані, при піднятті кінцівки чи натисканні на нігтьове ложе шкіра блідне. Опускаючи кінцівку чи припиняючи натиск на нігтьове ложе, шкіра набуває попереднього забарвлення впродовж 2 – 3 секунд.

ЗУПИНКА АРТЕРІАЛЬНОЇ КРОВОТЕЧІ

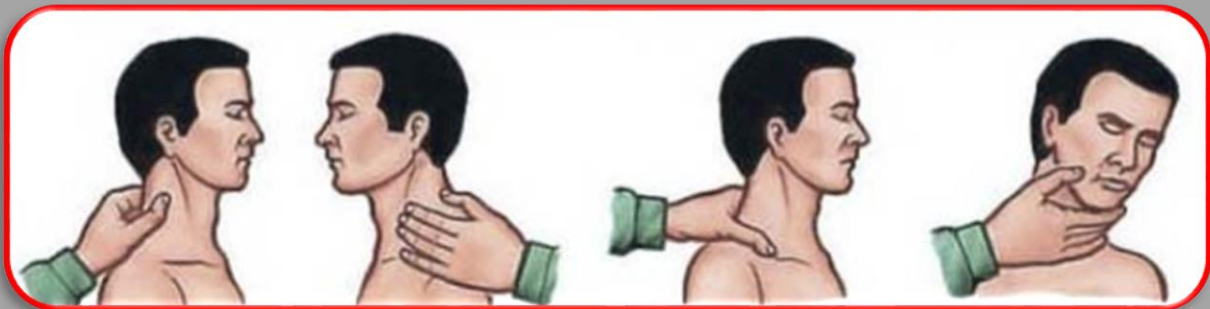

Кровотечу необхідно зупинити негайно, наклавши джгута чи щільну пов'язку, щоб попередити її раптове, неконтрольоване поновлення.

Терміново викликати швидку медичну допомогу.

При сильних артеріальних кровотечах, джгута чи щільної пов'язки зазвичай недостатньо. Щоб попередити швидку крововтрату, слід натиснути на точки притиснення артерій. Ці точки розміщено у місцях, де артерії проходять близько до шкірних покривів і їх можна притиснути до кістки.

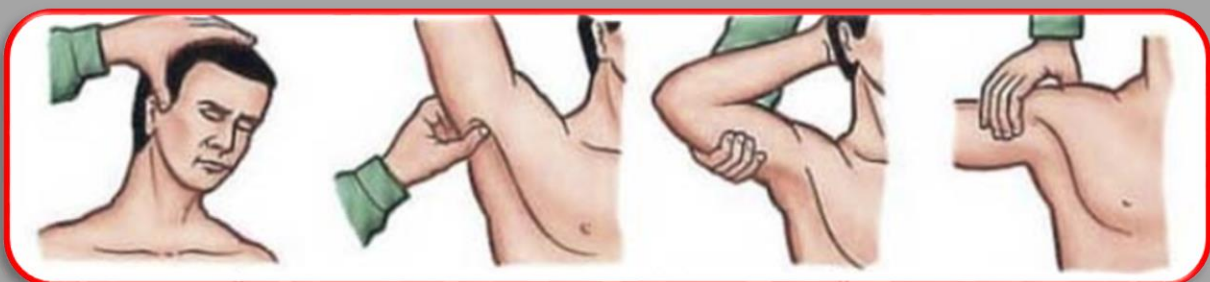
ТОЧКИ ПРИТИСНЕННЯ АРТЕРІЙ

СОННА

ПІДКЛЮЧИЧНА

ЩЕЛЕПНА

СКРОНЕВА

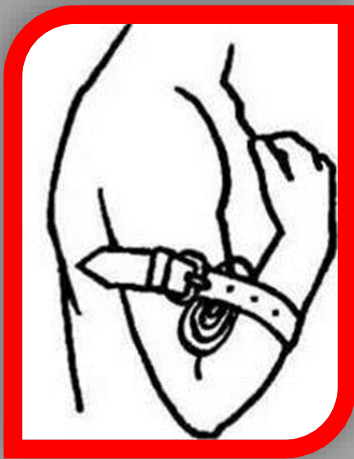
ПАХВОВА

ПЛЕЧОВА

СТЕГНОВА

СПОСОБИ ТИМЧАСОВОЇ ЗУПИНКИ АРТЕРІАЛЬНОЇ КРОВОТЕЧІ (ПРОТИПОКАЗАНО ПРИ ПЕРЕЛОМАХ)

**Місце кровотечі:
кисть і передпліччя**

Дії: руку максимально зігнути у ліктьовому суглобі до плеча і зафіксувати джгутом або ременем.

Місце кровотечі: стопа, гомілка і нижня третина стегна

Дії: ногу максимально зігнути у колінному суглобі, підняти гомілку до стегна і зафіксувати, підклавши м'який валик у підколінну ямку.

Місце кровотечі:

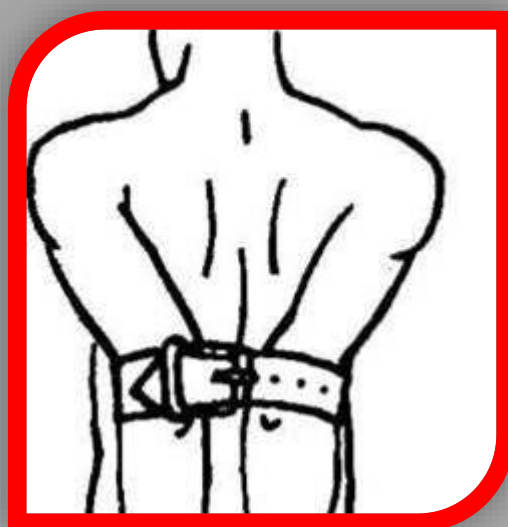
**верхня третина
стегна і пахвина**

Дії: ногу максимально зігнути у тазостегновому та колінному суглобах, притиснути до тулуба та зафіксувати ременем через поперек.

Місце кровотечі:

підключична ділянка

Дії: випрямлені руки слід максимально завести за спину і стягнути у ліктьових суглобах.

НАКЛАДАННЯ ДЖГУТА

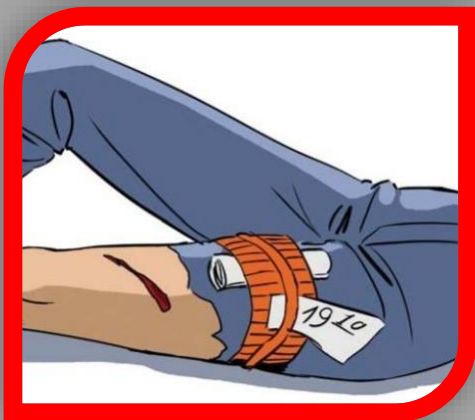
Окрім наявного гумового джгута, можна використовувати широкі еластичні матеріали (широкий ремінь, складений у декілька шарів бинт, тканину, одяг тощо). Не можна використовувати мотузки, дроти, вузькі ремені та ін.

Джгут накладають вище рани і якомога ближче до неї (але не на суглоб). Під джгут слід підкласти хустку, платок, рушник чи будь-яку іншу тканину.

Джгут слід затягнути до моменту зупинки кровотечі з рани і зникнення пульсу нижче рани. Правильність накладання джгута визначають за припиненням кровотечі. Якщо джгут затягнений слабо і здавлені тільки вени, кровотеча продовжуватиметься, а шкірні покриви набудуть ціанотичного забарвлення.

Джгут надійно закріплюють та записують час його накладання (найкраще написати ці данні на шкірі потерпілого).

Джгут на кінцівці має залишатися не більше двох годин влітку і однієї години взимку. У холодну пору року перетягнуту кінцівку утеплюють, наприклад, за допомогою одягу.

Кінцівку з накладеним джгутом слід іммобілізувати. Варто постійно слідкувати, щоб постраждалий не зняв джгут чи щільну пов'язку.